

Obsah

0. Úvod	6
1. VÝVOJOVÉ PŘEDPOKLADY DĚTÍ PRO VĚDOMÉ PŘIJÍMÁNÍ VÍRY	8
Fyziologický vývoj dítěte	8
CIT: Citové prožívání dítěte	11
Strach	13
Pocit důvěry a jistoty	14
Pocit studu	15
Pocit viny	15
Pocit méněcennosti	16
Radost a smutek	16
Zlost	16
Láska	17
ROZUM: Rozvoj poznávacích procesů dítěte	17
VŮLE: Vývoj a zrání vůle dítěte vzhledem k rozvoji jeho identity a osobnosti	21
Rozvoj sociálních dovedností dítěte	23
SVĚDOMÍ: Vývoj morálního usuzování dítěte	27
Předautonomní svědomí	28
Tvorba autonomního svědomí	29
Vývoj vztahu mezi svědomím a poslušností	32
Utváření dětských představ o Bohu	32
Tři základní činitele při utváření dětské představy o Bohu	33
Vývojové etapy utváření představ o Bohu	35
Tvorba chybných představ o Bohu	37
2. ZÁKLADNÍ PEDAGOGICKÉ ZÁSADY KŘESŤANSKÉ VÝCHOVY MENŠÍCH DĚTÍ	46
Nutnost výchovy a svoboda dítěte	46
Pravidla versus svoboda	47
Citlivé hodnocení dítěte, otázky spojené s používáním odměny a trestu	48
Organické spojení výchovy se životem	51
Globální charakter učení malých dětí	52
Intenzivní prožívání současného okamžiku	53
Výchova odvozená z vývojových předpokladů dítěte	54
Křesťanská výchova vzhledem k etapám psychosociálního vývoje	54
Citový základ křesťanské výchovy menších dětí	55
Učení na základě rozumového vnímání	56
Výchova volných vlastností dítěte, sebekázeň	57
Ovlivnění výchovy sociálním prostředím a médii	58
3. CÍLE A OBSAH KATECHEZE DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO A MLADŠÍHO ŠKOLNÍHO VĚKU	59

Katolická terminologie	59
Prameny katecheze	60
Vnitřní prameny katecheze	61
Vnější prameny katecheze	61
Zkušenosti církve s katechizací během dějin.....	67
Cíle katecheze.....	72
Obsah katecheze	74
Kurikulum křesťanské výchovy	75
Kurikulum předškolní křesťanské výchovy.....	76
Osnovy křesťanské výchovy pro mladší školní děti	79
4. RODINNÁ KATECHEZE.....	82
Práva a povinnosti rodičů.....	82
Pomoc rodičům v jejich výchovném úkolu	83
Vlastní příprava a aktivity rodičů.....	83
Spolupráce katechety s rodiči.....	83
Specifika rodinné katecheze.....	85
Budování přirozených předpokladů víry.....	85
Rodinná církev.....	86
Společné slavení neděle, včetně účasti na bohoslužbě.....	87
Rodinné slavení Velikonoc, Vánoc a svátku sv. Mikuláše	89
Mimořádné situace v životě dítěte a rodiny.....	93
5. SPOLEČNÁ KATECHEZE SKUPINY DĚTÍ.....	97
Podmínky skupinové katecheze.....	97
Vztah mezi cílem a zvoleným postupem katecheze skupiny	99
Skladba programu jedné katecheze	100
Pomůcky	101
Několik praktických zásad pro práci se skupinou	102
Dlouhodobá strategie uvádění dětí do jednotlivých témat	102
Biblický základ katechetických metod užívaných s dětmi.....	103
Přehled vhodných používaných metod a pomůcek	107
Metody pro počáteční upoutání pozornosti dětí.....	107
Narativní metoda	108
Práce s vizuálními a audiovizuálními pomůckami.....	111
Kreativní metody.....	117
Metody smyslového vnímání a symbolického vyjádření	121
Umění kladení otázek.....	122
Pamětní učení.....	124
Vytváření základních životních postojů.....	125
Postoj důvěry	125
Úžas	126
Úcta	126
Vděčnost.....	127

Postoj prosby	128
Soucit	128
Výchova k symbolickému chápání a vyjadřování	129
Symbol	129
Gesta a mimika	131
Symbolika srdce	132
Kříž	134
Strom	136
Světlo	137
Voda	138
Chléb	139
Kadidlo	140
Olej	141
Sůl	141
Popel	142
Uvádění dětí do modlitby a liturgie	142
Typy modlitby	143
Společná modlitba s dětmi v rámci katecheze	144
Prožívání liturgického roku s dětmi	146
Uvádění dětí do mešní liturgie	147
Biblická katecheze	150
Kritéria výběru biblických textů pro děti	150
Zásady při práci s biblickým textem	151
Biblické poselství a svět pohádek	152
Přehled některých témat věroučné katecheze	153
Církev	154
Boží Trojice	156
Svatosti	157
Desatero jako ukazatel cesty	159
Eschatologické pohledy s dětmi	159
Svatí – naši přátelé v nebi	161
6. KŘESŤANSKÝ UČITEL A VYCHOVATEL	163
SEZNAM POUŽITÉ A DOPORUČENÉ LITERATURY	167